

T.C.
ANKARA
9. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2014/2331
KARAR NO : 2015/2011

REKABET KURUMU
Tarih : 22.04.2016
Sayı : 2668

DAVACI : N-PET PETROL ÜRÜN.PAZ.NAKLİYE SAN.TİC.VE
DAĞ.LTD.ŞTİ.
VEKİLİ : AV. YAHYA MURAT KURT
Çankaya Mah. İstiklal Cad. Hocaoğlu İşh. 3/9 MERSİN
DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. ERTÜL ATAKAN (Aynı yerde)

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket hakkında, yapılan şikayet başvurusu üzerine, Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ., N-Pet Petrol Ürün. Paz. Nakliye San.Tic. ve Dağ.Ltd.Şti. ve Öz-Sa Gıda Pazarlama Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm San. ve Tic.Ltd.Şti. ile Saadettin SÜL arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulan dikey ilişkinin 09.11.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulanma imkanı bulunduğu, söz konusu dikey ilişkinin devamı konusunda tarafların uzlaşmadığı dolayısıyla 22.09.2011 tarih ve 11-48/1216-429 sayılı Kurul kararında yer verilen koşulun sağlanmaması nedeniyle 4054 sayılı Yasa kapsamında bireysel muafiyetten yararlanılamayacağına, bu nedenle gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren otuz gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Yasa çerçevesinde işlem başlatılacağına yönelik olarak alınan 12.02.2014 tarih ve 14-06/109-48 sayılı Rekabet Kurulu kararının; sıfır bir arazi üzerine yatırımı dağıtım firmaları tarafından yapılarak inşa edilmiş akaryakıt istasyonları için tanınmış olan on yıllık intifa hakkının yatırım bedeli geri ödenerek beş yıla düşürülmesi şeklinde yaklaşımın hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu bu sebeple konu hakkında dağıtım firmalarının da görüşünün aranması gerektiği çünkü dağıtım firmalarının sıfırdan akaryakıt istasyonu yatırımı yaparken uzun yıllar işletilmesine dair yaptıkları projeksiyonlarla hareket ettiği, tarafları anlaşma koşulu gibi tamamiyle soyut, suiistimale açık olan taraflardan birine haddinden fazla ticari avantaj sağlayan ve fiilen ticarete el atan bir nitelikte karar verilmesinin rekabet hukukunun hiçbir prensibinde bulunmadığı ve bu durumun haksız olduğu, akaryakıt istasyonu maliki tarafından da yapılan yatırımların karşılığını ödeme konusunda herhangi bir teklifte bulunmadığı, tarafların anlaşma koşulunu gerçekleştirmemiş olmaları gerekçesi ile tarihi geriye döndürerek 09.11.2011 tarihine kadar muafiyet tanınmasının son derece hatalı olduğu ve bu durumun akaryakıt istasyonunun malikine geriye doğru haklar elde etme imkanı sağladığı, davacı şirketin tüm haklarını zayi eden bir karar olduğu, ayrıca davalı idare dava tarihinden sonraki bir tarih olan 20.08.2014 tarihli ve 14-29/586-254 sayılı kararıyla dava konusu emsal olaylara ilişkin içtihadından döndüğü ve buna bağlı olarak davacı şirketin haklılığının ortaya çıktığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ : Davalı idare, ele aldığı dosyalarda yalnızca bayilik ilişkisinin kaç yıl süre ile muafiyetten yararlanacağı, sözleşmedeki rekabet yasağı ile sözleşmenin ne zaman sona ereceğine ilişkin değerlendirme yapmakta iken yargı kararları uyarınca bayilik anlaşmasıyla birlikte intifa ya da tapuya şerhli kira gibi anlaşmaların muafiyetten yararlanmasının hangi tarihte sona ermesi gerektiği hakkında da karar vermeye başladığı, bayinin sağlayıcıya tazminat konusunda herhangi bir teklif sunmamış olmasının adli yargının görev alanına girdiği, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi istenilmektedir.

T.C.

ANKARA

9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/2331

KARAR NO : 2015/2011

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 9. İdare Mahkemesi'nce 30.11.2015 tarihinde yapılan duruşmaya davacı şirket vekili Av. Yahya Murat KURT ve davalı idare vekili Av. Ertül ATAKAN'ın geldiğinin görülmesi üzerine gelen taraflara usulüne uygun bir biçimde söz verilip beyanları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi, dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, davacı şirket hakkında, yapılan şikayet başvurusu üzerine, Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ., N-Pet Petrol Ürün. Paz. Nakliye San.Tic. ve Dağ.Ltd.Şti. ve Öz-Sa Gıda Pazarlama Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm San. ve Tic.Ltd.Şti. ile Saadettin SÜL arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulan dikey ilişkinin 09.11.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulanma imkanı bulunduğuna, söz konusu dikey ilişkinin devamı konusunda tarafların uzlaşmadığı dolayısıyla 22.09.2011 tarih ve 11-48/1216-429 sayılı Kurul kararında yer verilen koşulun sağlanmaması nedeniyle 4054 sayılı Yasa kapsamında bireysel muafiyetten yararlanılamayacağına, bu nedenle gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren otuz gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Yasa çerçevesinde işlem başlatılacağına yönelik olarak alınan 12.02.2014 tarih ve 14-06/109-48 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemi ile açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1.maddesinde; "Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır." hükmü, "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4.maddesinde; " Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan Teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. Bu haller, özellikle şunlardır: a) mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi, b) mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü, c) mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi, d) rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi, e) münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması, f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi, bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder. Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmü, "Muafiyet" başlıklı 5.maddesinde; "Kurul, aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı halinde ... , teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4 üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebilir: a) malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında

T.C.

ANKARA

9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/2331

KARAR NO : 2015/2011

yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olanlardan fazla sınırlanmaması. Muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabilir. Muafiyet kararları anlaşmanın ya da uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı yahut bir koşula bağlanmışsa koşulun yerine getirildiği tarihten itibaren geçerlidir. Kurul, birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasına sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabilir." hükmü yer almaktadır.

Rekabet Kurulu'nun 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü" başlıklı 5.maddesinde; "Bu Tebliğ ile tanınan muafiyet anlaşmada yer alan, aşağıda belirtilen yükümlülüklere uygulanmaz: a) alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğü. Rekabet etmeme yükümlülüğünün yukarıda belirtilen süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebileceğinin kararlaştırılması halinde, rekabet etmeme yükümlülüğü belirsiz süreli sayılır. Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürecekse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar. b) Anlaşmanın sona ermesinden sonraki döneme ilişkin olarak, alıcıya getirilen, mal ya da hizmet üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını yasaklayan doğrudan ya da dolaylı herhangi bir yükümlülük. Ancak yasaklamanın, anlaşma konusu mal ya da hizmetlerle rekabet halindeki mal ve hizmetlere ilişkin olması, anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlı olması ve sağlayıcı tarafından alıcıya devredilen know-how'ı korumak için zorunlu olması koşullarıyla, alıcıya, anlaşmanın sona ermesinden itibaren bir yılı aşmamak kaydıyla rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebilir. Kamuya mal olmamış know-how'ın kullanılması ve açıklanmasına ilişkin süresiz yasaklama hakkı saklıdır. c) Seçici dağıtım sistemi üyelerine getirilen, belirlenmiş rakip sağlayıcıların markalı ürünlerini satmama yükümlülüğü." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'da "(39) Alıcıya en fazla beş yıllık süre için rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebileceğine ilişkin düzenlemenin bir istisnası bulunmaktadır: Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesis tümüyle sağlayıcıya ait ise sağlayıcının kendisine ait olan bir tesiste kendi izni olmadan rakip malların satılmasına izin vermemesinin mantıklı bir sınırlama olduğu görüşünden hareketle, alıcıya getirilecek rekabet etmeme yükümlülüğü herhangi bir şekilde süre sınırlamasına tabi tutulmamıştır. Buna göre, söz konusu tesisi kullandığı süre boyunca alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebilmektedir. Ancak, hali hazırda zaten alıcıya ait olan bir tesisin sağlayıcıya kiralanması veya intifa hakkı tanınması ve sağlayıcının da bu tesisi tekrar asıl sahibi olan alıcıya kullandırması durumunda, bu istisnadan yararlanmak mümkün değildir. Bir başka deyişle, sağlayıcı tesisin mülkiyetini alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir aynı veya şahsi hak (kira, ariyet, üst ve intifa gibi) çerçevesinde elinde bulunduruyor ise ancak o zaman beş yıldan daha uzun bir süre için alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilir. Bu istisnanın dışında rekabet etmeme yükümlülüğünü Tebliğ'de izin verilen süre sınırını aşacak şekilde genişleten doğrudan ya da dolaylı her türlü sözleşme ve/veya uygulama Tebliğ'e aykırı olacaktır. Tebliğ'in 5 inci maddesi ile getirilen bu istisna,

T.C.

ANKARA

9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/2331

KARAR NO : 2015/2011

"öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan aynı ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin akaryakıt dağıtım firması olarak faaliyet gösterdiği, Saadettin SÜL tarafından 09.11.2005 tarihinde Saadettin SÜL'e ait istasyon üzerinde Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ. Lehine 20 yıl süre için intifa hakkı tesis edildiği ve buna ilişkin protokol imzalandığı, anılan protokolün 3. Maddesi gereğince istasyon işletme hakkının ilk 11 yılının Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ.'ye ait olduğu, geriye kalan sürede istasyon işletme hakkının ise Saadettin Sül'e ait olduğu, Saadettin SÜL'ün ortağı olduğu Öz-Sa Gıda Pazarlama Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm San. ve Tic.Ltd.Şti. ile Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ. Arasında 2006 yılında bayilik sözleşmesi imzalandığı, 2007 yılında ise Öz-Sa Gıda Pazarlama Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm San. ve Tic.Ltd.Şti. ile davacı N-Pet Petrol Ürün. Paz. Nakliye San.Tic. ve Dağ.Ltd.Şti. arasında yeni bir bayilik sözleşmesi imzalandığı, Saadettin SÜL'ün söz konusu intifa hakkının terkinini istediği ancak, bunun gerçekleşmemesi üzerine davalı idareye başvurarak 4054 sayılı Yasa çerçevesinde gerekli işlemlerin yapılmasının talep edildiği, davalı idarenin konuya ilişkin 22.09.2011 tarih ve 11-48/1216-429 sayılı kararında; Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ. İle Öz-Sa Gıda Pazarlama Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm San. ve Tic.Ltd.Şti. Arasında başlayan daha sonra istasyonun ve intifa hakkının N-Pet Petrol Ürün. Paz. Nakliye San.Tic. ve Dağ.Ltd.Şti.'ne kiralanması ile devam eden dikey anlaşmaya; anılan anlaşmanın daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arazi üzerinde kurulan yeni akaryakıt istasyonuna ilişkin olması ve istasyona özgü yatırımın Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ. Tarafından karşılanmış olması dikkate alınarak bu bayinin, Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ./N-Pet Petrol Ürün. Paz. Nakliye San.Tic. ve Dağ.Ltd.Şti. tarafından üstlenilen ilişkiye özgü yatırımın varsa kalan süreye tekabül eden kısmını ödeyerek anlaşmayı sona erdirebilmesi hususunda tarafların anlaşmaları koşuluyla, ilgili dikey anlaşmaya 09.11.2005 tarihinden itibaren 10 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına karar verdiği ancak, tarafların bu konuda anlaşamamaları üzerine davalı idarece 12.02.2014 tarih ve 14-06/109-48 sayılı işlem ile bu nedenle gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren otuz gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Yasa çerçevesinde işlem başlatılacağına dair karar verildiği, bunun üzerine de iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden, rekabet piyasasında faaliyet gösteren şirketlerin birbirleri ile rekabet etmek zorunda oldukları, rekabeti engelleyecek her türlü anlaşmanın hukuka aykırı olacağı, bununla birlikte belli şartların varlığı halinde rekabet etmeme hususunda şirketlere istisnalar sağlanabileceği, bu şekilde şirketlerin birbirleri ile rekabet etmeme hususunda yükümlülük altına girecekleri, buna grup muafiyeti denildiği, bu hususa ilişkin ayrıntıların Tebliğ hükümleri ile düzenlendiği, buna göre rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin anlaşmanın en fazla beş yıl için geçerli olacağı, beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne muafiyet sağlanmayacağı, bu şekilde akaryakıt piyasasında yer alan firmaların rekabet etmeme yükümlülüğünü doğuracak şekilde 5 yıllık bayilik sözleşmeleri imzalayabilecekleri, bununla birlikte 5 yıllık sürenin de istisnasının bulunduğu, intifa ve kira sözleşmelerinin bayilik sözleşmeleri ile bağlı sözleşme olarak kabul edildikleri, bayinin dağıtıcı firmanın intifa hakkı sahibi olduğu bir taşınmaz üzerinde faaliyette bulunması hâlinde bayilik sözleşmesinin intifa hakkı devam

T.C.

ANKARA

9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/2331

KARAR NO : 2015/2011

ettiği müddetçe süreceği, böylelikle rekabet etmeme yükümlülüğünün devam edeceği, ancak bunun için bayinin anlaşmaya dayalı faaliyetini ya doğrudan veya kendisi ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde dağıtıcıya ait akaryakıt istasyonu üzerinde veya bizzat dağıtıcı tarafından bayi ile hiçbir bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilen bir aynı hak veya şahsi kullanım hakkına konu bir tesiste sürdürmesi gerektiği, bu şartın ilişkinin başından itibaren bu şekilde kurulması gerektiği, aksi takdirde istisna hükmünden yararlanamayacağı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, davalı idarenin 20.08.2014 tarih ve 14-29/586-254 sayılı kararında; "Konuya ilişkin dört yılı aşkın Kurulumuz uygulamaları ve ilgili kararların sektörde yarattığı etkiler ile akaryakıt sektöründe rekabet hukukuna ilişkin ulaşılan farkındalık seviyesi de göz önüne alındığında mevcut bireysel muafiyet uygulamasının gözden geçirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte, bireysel muafiyet değerlendirmesine ilişkin yapılacak değişikliklerde ise uygulama kapsamında karşılaşılan sorunların da dikkate alınması gerekmektedir. Bunların başında "Tarafların dikey ilişkiye devam etme hususunda anlaşamamaları halinde dikey anlaşmaya bireysel muafiyet tanınmaması" yönündeki koşul ile bayiye tek taraflı olarak anlaşmama hakkı verilmesi ve bireysel muafiyet uygulamasının etkisiz hale gelmesi yer almaktadır. Dağıtım firması ile çalışmak istemeyen bayiler, beşinci yılın sonunda dağıtıcısı ile anlaşmayarak aralarındaki dikey ilişkiyi sonlandırma yolunu seçmektedir. Bu durum ise Kurulumuzun grup muafiyeti kapsamında beş yıl ile sınırladığı dikey anlaşmalara ilişkin kararları ile bireysel muafiyet kararları arasında bir farkın kalmamasına yol açmaktadır. Öte yandan, Kurulumuz kararlarında irade yenilemeleri olarak kabul edilen ve tarafların Anayasal sözleşme özgürlüğü kapsamında her zaman yeniden anlaşarak aralarındaki sözleşmesel ilişkiyi yenileyebilecek olmaları karşısında, bahse konu koşul pratik fayda sağlamamaktadır. Mahkeme kararı da dikkate alındığında, mevcut uygulamada dikkate alınan "Tarafların dikey ilişkiye devam etme hususunda anlaşamamaları halinde dikey anlaşmaya bireysel muafiyet tanınmaması" yönündeki koşulun bireysel muafiyet ile amaçlanan yatırımların teşviki ve yeni istihdam yaratılması aracılığıyla yeterli etkinliğin sağlanması sonucuna ulaşılması açısından zorunlu olmaktan çıktığı, dolayısıyla söz konusu koşulun ter edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Öte yandan, sıfırdan yeni kurulan bir istasyona ilişkin yapılması gereken yatırım tutarının ne olacağı ve ne kadarlık bir sürede bu yatırımın geri dönüşünün sağlanacağı dikey ilişkinin taraflarınca kararlaştırılabilecek hususlardır. Sayılan bu nedenlerle, "daha önce üzerinde hiçbir gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsalar/araziler üzerinde kurulmuş yeni akaryakıt istasyonlarına ilişkin olması" halinde akaryakıt sektöründeki dikey ilişkilerin 4054 sayılı Kanun'un 5. Maddesinde yer verilen bireysel muafiyet koşullarını karşılayacağı ve 10 yıla kadar bireysel muafiyetten yararlanabileceği sonucuna varılmıştır." ifadesi bulunmaktadır.

Bakılan davada, olay, açıklanan mevzuat hükümleri açısından değerlendirildiğinde, dağıtıcı şirket Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ. ile Saadetin SÜL arasında 09.11.2005 tarihinde Saadetin SÜL'e ait istasyon üzerinde yirmi yıl süreli intifa hakkı kurulmasına yönelik protokol imzalandığı ve söz konusu intifa hakkının 18.11.2005 tarihinde tapuya şerh edildiği, 2006 yılında Agpaş Petrol Ürünleri Paz. San. Tic. ve Dağ. AŞ. ile Saadetin SÜL'ün ortağı olduğu Öz-Sa Gıda Pazarlama Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm San. ve Tic.Ltd.Şti. arasında bayilik sözleşmesi imzalandığı, imzalanan bayilik sözleşmesinin intifa hakkı ile beraber yürümesi, başka bir deyişle anılan grup muafiyetine 5 yıldan fazla süre ile rekabet etmeme yükümlülüğünün verilebilmesi için intifa hakkı veren taşınmaz maliki ile bayi Öz-Sa Gıda Pazarlama Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm San. ve Tic.Ltd.Şti. arasında herhangi bir ilişkinin bulunmaması gerektiği, oysa Saadetin SÜL'ün Öz-Sa Gıda Pazarlama Petrol ve Petrol Ürünleri Turizm, San. ve Tic.Ltd.Şti.'nin ortağı olduğu, bu şekilde ilişkinin en başından itibaren 5 yıldan fazla süre ile rekabet etmeme yükümlülüğünü

T.C.

ANKARA

9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/2331

KARAR NO : 2015/2011

sağlayacak biçimde kurulmadığı, bu nedenle anılan ilişkiye ancak 5 yıl için rekabet etmeme istisnasının tanınabileceği, grup muafiyetinin 09.11.2010 tarihinde sona erdiği ancak, yukarıda da değinildiği üzere davalı idarenin dava konusu işlemde sonraki 20.08.2014 tarih ve 14-29/586-254 sayılı kararı da dikkate alındığında, olayda da olduğu gibi daha önce üzerinde hiçbir gerçek ve/veya tüzel kişi tarafından akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arsa/arazi üzerinde kurulmuş yeni akaryakıt istasyonlarına ilişkin olma koşulunu sağlayan dava konusu akaryakıt sektöründeki dikey ilişkinin 4054 sayılı Kanun'un 5. Maddesinde yer verilen bireysel muafiyet koşullarını karşılayacağı ve 09.11.2005 tarihinden itibaren 10 yıla kadar bireysel muafiyetten yararlanabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durumda; dava konusu dikey ilişkinin daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmamış arazi üzerinde kurulan yeni akaryakıt istasyonuna ilişkin olduğu dikkate alındığında, bireysel muafiyetten yararlanılamayacağına ve dikey anlaşmanın sonlandırılması gerektiği şeklinde tesis edilen davalı idare işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan yargılama giderinin ve AAÜT uyarınca belirlenen 1.250,00-TL duruşmalı vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 01/12/2015 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan
RECEP KILIÇ
37929

Üye
ENGİN GÜNDÜZ
101606

Üye
MEHMET YAVUZ YAŞAR
101787
X

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	25,20 TL
Karar Harcı :	25,20 TL
Y.D. Harcı :	41,50 TL
Vekalet Harcı :	3,80 TL
Posta Gideri :	97,00 TL
TOPLAM :	192,70 TL

(X) KARŞI OY :

Söz konusu dikey ilişkinin devamı konusunda tarafların uzlaşmadığı, dolayısıyla 22.09.2011 tarih ve 11-48/1216-429 sayılı Kurul kararında yer verilen koşulun sağlanamaması nedeniyle bireysel muafiyetten yararlanılamayacağı açık olduğundan, davacı şirket ile Saadettin Sül arasındaki dikey ilişkinin 09.11.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulanma imkanı bulunduğu, bu haliyle dikey ilişkinin sonlandırılması gerektiğine yönelik dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ve açılan davanın reddi gerektiği görüşü ile karşı yönde oluşan çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
MEHMET YAVUZ YAŞAR
101787

